
Velmi osobní sloupek

Velmi osobní sloupek

19.1.2009, rubrika: Praha, strana: 2, autor: Helena Třeštíková

* Sloupek

Před čtyřiceti lety jsem prožívala jednu z velkých životních krizí. Kousek od mého tehdejšího bydliště na Václavském náměstí se zapálil o rok starší Jan Palach. To gesto bylo tak mocné, že nešlo myslet na nic jiného. Jeho smrt po několika dnech jako by dotvrdila pocit té chvíle: vše je ztraceno... Katastrofa! Konec, deprese... Ne!! Nic není ztraceno, pokud na světě existují hodnoty, pro které někdo dobrovolně umírá! Sochař Olbram Zoubek ke mně tenkrát ukryl jeden z odlitků Palachovy posmrtné masky, aby unikla zmaru, jako se to stalo s jeho náhrobkem na Olšanských hřbitovech.

Generaci vrstevníků, do které se řadím, ovlivnil Jan Palach svým apelem víc, než jsme si možná v té chvíli připustili. Nikdy od té chvíle už nebylo možno říkat, že jsme o ničem nevěděli, že jsme si nevšimli, že jsme si neuvědomili... Jan Palach nám vykolíkoval hřiště našeho života jinak, než jaké by bylo bez jeho činu, a my jsme si toho nemohli nevšimnout. Každá drobná kolaborace, kterou pak nastoupivší režim vyžadoval, mohla být konfrontována s Palachovým absolutním činem, a tím bylo snazší na ni prostě nepřistoupit, nespolupracovat s mocí, neprodat se za nabízené výhody. Za dlouhé vlády „prezidenta zapomnění“ Husáka prostě, kdo chtěl, věděl dál.

Přes mlčení, které Palachův čin zahalilo, a zdálo se, že navěky. Po dvaceti letech však přesto začal na místě Palachova činu znovu doutnat vzdor, který se pak naplno rozhořel v listopadu 1989 a vedl k pádu komunismu. Po dalších dvaceti letech cítím stejnou intenzitu citu při pomyšlení na Jana Palacha.

Jeho posmrtná maska v bronzu je umístěna na zdi Filozofické fakulty na náměstí, které nese jeho jméno. Nic nebylo a není ztraceno!

Foto popis|

O autorovi| Helena Třeštíková, režisérka